

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA S OPERAČNÍM VÝKONEM

Operace na tenkém střevě

Vážená paní/pane,

byla Vám doporučena operace na tenkém střevě.

Před operačním výkonem budete ošetřujícím lékařem/operátorem informováni o tom, proč se výkon bude provádět, o způsobu provedení, možných komplikacích a následcích. Tento materiál by Vám měl podat základní informace, které by prohloubily Vaše vědomosti o plánovaném výkonu a dále by měl být návodem k případným dotazům na ošetřujícího lékaře/operátora.

Anatomie, patologie

Tenké střevo je uloženo v dutině břišní a je součástí trávicí trubice. Navazuje na žaludek dvanáctníkem. Dále přechází v lačník a kyčelník. V pravém podbřišku ústí do tlustého střeva. V tenkém střevě dochází účinkem trávicích látek produkovaných střevní výstelkou k rozkladu potravy na základní látky, které jsou pak vstřebány do krve a dále zpracovávány organismem. Tenké střevo má délku asi 3m a je zřaseno a poskládáno do kliček, které jsou zavěšeny na duplikatuře pobřišnice, která k nim přivádí a odvádí krevní a lymfatické cévy.

Typy onemocnění

Vrozené vývojové vady - zúžení tenkého střeva, přítomnost výchlípek

Zánětlivé onemocnění - Crohnova choroba - zánětlivé onemocnění postihující celou střevní stěnu, které může vést k zúžení tenkého střeva s následnou střevní neprůchodností či proděravěním střeva.

Cévní onemocnění - uzávěr výživových cév tenkého střeva na podkladě onemocnění cévní stěny nebo ucpaní krevní sraženinou vedoucí k porušení výživy stěny s následným odumrtím postižené části střeva

- krvácení do tenkého střeva při cévní abnormalitě či poškození cévy zánětlivými změnami

Nádorová onemocnění - nezhoubné nádory vycházející ze střevní výstelky - polypy nebo svalové části stěny

- zhoubné nádory

Neprůchodnost tenkého střeva způsobená překážkou vyskytující se uvnitř střeva - nestrávené zbytky potravy, cizím tělesem nebo útlakem zvenčí - srůsty po předchozích operacích.

Poranění tenkého střeva - při poranění břicha - bodné, střelné rány či poranění při pádech a dopravních nehodách.

Předoperační příprava

Je nutno zajistit základní předoperační přípravu - zavedení hadičky nosem do žaludku k odčerpávání žaludeční šťávy, dále podání tekutiny do žíly periferní či centrální pomocí zavedené kanyly, podání antibiotik do této kanyly. Dále se připraví operační pole oholením těsně před operací.

Operační zákrok může být proveden plánovaně, častěji však jde o zákrok urgentní pro náhlý vznik obtíží a ohrožení pacientova života při neprůchodnosti, či při proděravění střeva.

Popis operace

Vlastní operace je závislá na daném onemocnění a jeho rozsahu, které lze určit až po otevření dutiny břišní a podrobném vyšetření operátorem.

Operace je prováděna v celkové narkose po natření operačního pole desinfekčním prostředkem. Přístup do dutiny břišní se volí dle předpokládané lokalizace onemocnění, nejčastěji ve střední čáře vedoucí od nadbřišku ke sponě s obkroužením pupku. Poté operátor zjistí rozsah onemocnění a zvolí nejvhodnější operační řešení. Nejčastěji se jedná o odstranění (resekci) postiženého úseku tenkého střeva s obnovením kontinuity střeva sešitím obou konců tenkého střeva. Někdy se pro výživu zavádí speciální výživová hadička - jejunální sonda, která se vyvede nosem nebo stěnou břišní. Tou je v pooperačním průběhu pacient vyživován. Pokud je to třeba pro zhojení onemocnění, provádí se někdy tzv. ileostomie - vyústění kyčelníku břišní stěnou. Po vyřešení problému operátor vypláchne dutinu břišní a zavede dren - hadičku - k odvádění sekretu.

Komplikace:

A) Peroperační komplikace (tj. během operace)

Poranění orgánů / játra, žaludek, tlusté střevo, slezina/ a cév dutiny břišní při operaci, zejména pokud jste již po předchozích operačních zákrocích - jsou zde změněné anatomické podmínky a je zhoršena přehlednost operačního pole.

B) Pooperační komplikace

- zvracení či nucení na zvracení - nejčastěji jako následek narkózy, ale také jako příznak komplikací
- bolest v operační ráně - proto budou ošetřujícím personálem podávány léky tišící bolest - analgetika. Pooperační střevní neprůchodnost - normální reakce organismu na operační zásah. Tento stav postupně odeznívá
- rozpad spojení střeva - anastomosis, který je nutné řešit další operací s našitím nového spojení.
- vznik píštěle, kterou se můžeme pokusit zahojit vyřazením funkce trávicího traktu na delší dobu s nutností dodávat živiny do krve. Při neúspěchu či zhoršení stavu je nutná další operace
- porucha hojení operační rány - krevní sraženina, zánět stěny břišní, nahromadění hnisu v operační ráně. Vždy je nutno operační ránu rozvolnit a opakovaně převazovat a čistit a dle nutnosti i podat antibiotika. Ložiska hnisu v dutině břišní - nutno řešit podáním antibiotika a odstraněním ložiska nejčastěji operační cestou.
- komplikace plicní - zápaly plic, plicní embolie....
- srdeční - poruchy rytmu, infarkt...
- zhoršení všech onemocnění, které má pacient již před operací, např. cukrovka.

Operace na střevě patří k operacím pro organismus velmi náročným a zatěžujícím

Možné následky výkonu

- Srůsty v dutině břišní s poruchami pasáže v pozdějším období.
- Porucha trávení způsobená odstraněním střeva, vede k nedostatku vstřebaných vitamínů, minerálů a živin, pacient hubne. Tento nedostatek je nutno doplnit formou injekcí či infusí. Toto platí zejména pro odstranění velké části tenkého střeva, nebo pro odstranění kyčelníku

Pracovní neschopnost je zcela individuální, odvíjí se od typu onemocnění a operace a event. peroperačních či pooperačních komplikací, cca 4 - 8 týdnů.

Alternativní terapie

Endoskopie - dvojbalonová enteroskopie v případě polypů, stenoz (zúžení) a cizích těles v oblasti tenkého střeva.

Vážená paní/pane,

naše stručná informace jistě nemůže být vyčerpávající. Ptejte se proto, prosím, svého ošetřujícího lékaře (eventuálně operátora/anesteziologa) na všechno, co Vás ve vztahu k ambulantnímu výkonu zajímá.

Ujišťujeme Vás, že učiníme vše proto, aby váš výkon proběhl bez komplikací.

PROSÍME, PTEJTE SE NA VŠECHNO, CO SE VÁM ZDÁ DŮLEŽITÉ!

Přejeme Vám, ničím nekomplikovaný pobyt v našem zdravotnickém zařízení.

Pacient/ka: ..... RČ: ..... Oddělení: .....

Bytem: .....

Zákonný zástupce/opatrovník: ..... RČ: .....

Bytem: .....

Podpisem tohoto dokumentu prohlašuji, že po dostatečném čase na rozmyšlenou s doporučeným výkonem po podrobném vysvětlení lékaře výslovně souhlasím a jsem si vědom/a všech možných rizik souvisejících s navrženým postupem. Jsem si vědom/a rovněž toho, že určitá rizika existují při každé léčbě, a že je nelze vždy a přesně určit.

Lékař mě v pohovoru podrobně seznámil s mým zdravotním stavem a s potřebností doporučeného výkonu, byl/a jsem informován/a a poučen/a o možnosti vzniku i výjimečně se vyskytujících závažných komplikací souvisejících s

doporučeným výkonem a i přesto s tímto výkonem **výslovně souhlasím**. Též jsem byl/a informován/a o možných variantách zákroku, jeho následcích a komplikacích.

Byl/a jsem rovněž podrobně poučen/a o možných důsledcích odmítnutí souhlasu s doporučeným výkonem. Dále potvrzuji, že mi byla dána možnost klást lékaři jakékoli, byť i nejbanálnější (nejjednodušší) dotazy související s doporučeným výkonem a lékař všechny mé dotazy srozumitelně zodpověděl, přičemž nyní nemám již žádné další otázky.

Jsem si rovněž vědom/a toho, že provedení doporučeného výkonu mohu podstoupit i v jiném zdravotnickém zařízení.

Dále potvrzuji, že jsem lékaři nezamlčel/a žádné mně známé údaje o mém zdravotním stavu. Jsem si vědom/a, že zamlčení jakýchkoliv údajů o mém zdravotním a sociálním stavu, by mohlo nepříznivě ovlivnit moji léčbu, či ohrozit mé okolí, zejména rozšířením přenosné choroby. Potvrzuji rovněž, že mě lékař předem poučil o právu nebyť informován/a o mém zdravotním stavu a o potřebných výkonech.

Podpisem tohoto dokumentu prohlašuji, že se cítím dostatečně poučen/a, po psychické a fyzické stránce se cítím zcela způsobilý/á podepsat tento dokument, chápu právní význam tohoto dokumentu, plně mu rozumím a podepisuji jej zcela vážně a bez výhrad, ze své vlastní svobodné vůle.

Současně prohlašuji, že v případě výskytu neočekávaných komplikací, vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně mého života nebo zdraví souhlasím s tím, aby byly provedeny veškeré další potřebné a neodkladné výkony nutné k záchraně mého zdraví. V případě potřeby souhlasím i s podáním nezbytné transfuze krve.

Podpis pacienta/zákonného zástupce/opatrovníka*: .....

Já, níže podepsaný(á), MUDr. ...., potvrzuji, že pacient(ka)/zákonný zástupce/opatrovník * byl(a) podrobně seznámen(a) se zdravotním stavem a s doporučeným výkonem a byl(a) informován(a) o možných komplikacích spojených s tímto výkonem, včetně všech důsledků odmítnutí tohoto výkonu.

V Chrudimi dne: ..... v .....hod.

Podpis lékaře: .....

Jmenovka a podpis svědka: .....

* nehodící se škrtněte